

DAN GH. TEODOR LA 60 DE ANI

Cercetările arheologice în răsăritul României au o tradiție îndelungată. Cu toate acestea, cei care s-au dedicat acestui gen de investigații n-au fost prea numeroși până la primul război mondial, abia după acesta marele savant și profesor, care a fost Vasile Pârvan, a inițiat săpături sistematice în zonă și a îndemnat discipolii săi să întreprindă același lucru. Radu Vulpe, Ecaterina Dunăreanu-Vulpe, Vladimir și Hortensia Dumitrescu, P. Nicorescu, Anton Nițu, cărora li s-au adăugat mai târziu specialiști din toată țara, veniți pe șantierele organizate sub egida Academiei Române, au reușit să aducă la lumină o serie de monumente de cea mai mare însemnătate pentru istoria noastră. Dar, cei care au impulsivat cel mai mult cercetările arheologice în spațiul est-carpatic și au contribuit decisiv la crearea unei adevărate școli de specialiști în domeniu, au fost profesorii Dumitru Tudor și, mai cu seamă, Mircea Petrescu-Dimbovița. Ultimul, astăzi membru corespondent al înaltului nostru for academic, prin cei peste 40 de ani plini de o activitate susținută de teren, ca dascăl universitar, ori în calitate de conducător al muzeului local și al institutului ieșean de cercetări, a reușit să depisteze și, apoi, să antreneze în această muncă o pleiadă numeroasă de tineri deosebit de capabili și cu o excelență pregătire. Alături de mulți alții, unul dintre cei mai merituoși s-a dovedit a fi Dan Gh. Teodor, urmașul mentorului său la conducerea Institutului de Arheologie din Iași.

Provenind dintr-o familie de funcționari de la căile ferate, Dan Gh. Teodor s-a născut în orașul Bacău, la 23 septembrie 1933. Absolvent în 1952 a renumitului Liceu Național din Iași, tânărul s-a înscris imediat la Facultatea de Istorie a Universității „Al. I. Cuza” Iași, pe care a terminat-o ca șef de promoție în anul 1956. În același an, prin concurs, a fost încadrat cercetător științific la Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași.

Încă de la începutul carierei sale științifice, îndrumat de către profesorul Mircea Petrescu-Dimbovița și sfătuit adesea de către viitorul său conducător de doctorat, profesorul Ion Nestor, Dan Teodor și-a îndreptat cercetările spre perioada secolelor IV — XIV, practic necunoscută ar-

heologic până atunci în regiunile est-carpătice. În deceniile care au urmat a explorat prin săpături arheologice, unele de mare amploare și cu rezultate de excepție, aproximativ 60 de stațiuni, cărora li s-au adăugat numeroase cercetări de suprafață acoperind aproape în totalitate teritoriul vestic al Moldovei. Contribuțiile rezultate din această intensă, îndelungată și dificilă muncă, pot fi sintetizate astfel: civilizația romană din secolele V — VII d. H., denumită *Costișa-Botoșana-Hansa*; depistarea și precizarea aspectelor arheologice *Lozna* (secolele VII — VIII), *Dridu* în Moldova (secolele VIII — XI), *Răducăneni* (secolele XI — XII) și *Bârlad — Prodana* (secolele XIII — XIV); evidențierea și elucidarea aportului cultural bizantin la nordul Dunării de Jos; relațiile dinamice ale autohtonilor cu diferitele neamuri aflate în migrație, germanice, slave și turanice; legăturile lumii arabe cu populația băștinașă; începuturile și conținutul creștinismului daco-roman și, ulterior, românesc.

Rezultată din aceste cercetări și aport original la descoperirea și clarificarea unor procese și fenomene istorice de maximă importanță, în special pentru etnogeneza românească, Dan Teodor a finalizat cu succes, în anul 1975, lucrarea sa de doctorat *Regiunile est-carpătice ale României în veacurile V — XI e.n. Contribuții arheologice și istorice la problema formării poporului român*, elaborată sub conducerea regretatului profesor Ion Nestor și susținută sub conducerea altui mare specialist, profesorul Gheorghe Ștefan, în cadrul Facultății de Istorie a universității bucureștene. Publicată în anul 1978 (cu varianta engleză, în 1980), lucrarea respectivă, ca o apreciere aparte pentru contribuția majoră și originală la descifrarea trecutului nostru, a fost distinsă cu premiul „Vasile Pârvan” al Academiei Române. Acestei lucrări i s-au adăugat și altele, legate de preocupările amintite anterior.

Bogata sa activitate, mult apreciată în țară și peste hotare, a îngăduit și obținerea unor numeroase alte succese în carieră, cum ar fi promovarea, în 1970, ca cercetător principal, numirea la conducerea Sectorului de arheologie al institutului, în 1978, alegerea în februarie 1990 ca director adjunct al Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” și, după înființarea Institutului de Arheologie Iași, în același an, ca director al acestuia; totodată, dr. Dan Teodor a fost ales în 1969 membru în Comitetul Permanent al Uniunii Internaționale de Arheologie Slavă iar, din 1991, a fost cooptat membru și al Comitetului Permanent al Uniunii Internaționale de Științe Pre- și Protoistorice. A susținut la diferite manifestări științifice din țară și peste hotare zeci de comunicări și a elaborat sau a contribuit, totodată, la realizarea unor sinteze remarcabile ale istoriografiei noastre, cum ar fi *Cursul de istorie veche a României* (1988), *Dicționar de istorie veche a României*, *Enciclopedia arheologică a României*, *Enciclopedia Slovaciei* (Bratislava), ș.a.m.d.

Deosebit de activ și cu multiple preocupări, dr. Dan Gh. Teodor, de mulți ani, a îndrumat, la rindul său, studenți, pentru alcătuirea tezelor de licență, iar, din 1980, și a celor de doctorat, ca membru al comisiilor de admitere sau susținere, pentru ca din 1990 să conducă direct doctorate, în specialitatea *Istoria veche a României*.

Plin de energie, permanent interesat de aspectele diverse ale trecutului, coleg săritor și optimist, dr. Dan Gh. Teodor ne promite alte frumoase și interesante realizări în anii care vin. La această vârstă de plină maturitate creatoare, noi, colegii și colaboratorii, cărora, suntem siguri, ne stau alături numeroși istorici din țară și străinătate, dorim lui Dan Teodor mulți ani plini de noi succese notabile în beneficiul istoriografiei românești.

VIRGIL MIHĂILESCU-BIRLIBA

LISTA PUBLICAȚIILOR ȘTIINȚIFICE

1. *O necropolă La Tène la Buhăești-Negrești*, în *SCȘIași*, istorie, 8, 1957, 2, p. 339—342.
2. A. Czapkiewicz, T. Lewiki, S. Nosek, *Skarb dirhemov arabskich z Czechowa*, Warszawa-Wrocław, 1957, în *SCȘIași*, istorie, 8, 1957, 2 (recenzie).
3. I. I. Leapuşchin, *Mesto Romansko-Borševskich pamjatnikov sredi slavjanskich drevnosti*, *Vestnik Leningradskogo Universiteta*, 20, 1956, 4, în *SCIV*, 9, 1958, 2, p. 524—529 (recenzie).
4. *Raport asupra sondajului din aşezarea prefeudală de la Spinoasa-Iași, reg. Iași*, în *Materiale*, 5, 1959, p. 485—493 (cu A. Nițu).
5. *Sondajul din 1957 de la Spinoasa-Erbiceni*, în *Materiale*, 6, 1959, p. 531—539 (cu A. Nițu și Em. Zaharia).
6. S. Naghy, *Slawische Gefässe aus Ciurlanovici-Rad*, 5, 1956, în *SCȘIași*, istorie, 10, 1959, p. 213—216 (recenzie).
7. *Şantierul arheologic Hangu-Celăjuia*, în *Materiale*, 6, 1959, p. 66—69.
8. G. F. Korzhina, *O pamjatnikach „karsunskogo delo” a Rusi*, *Vizantijskikh Vremenik*, XIV, 1959, în *SCIV*, 12, 1961, 1, p. 175—178 (recenzie).
9. *Tezaurul feudal timpuriu de obiecte descoperit la Voinești-Iași*, în *ArhMold*, 1, 1961, p. 245—269.
10. *Rannefeodalnyi klad ukrašenii neideny v Voinești-Iassy*, în *Dacia*, N.S., 5, 1961, p. 503—520.
11. *Şantierul arheologic Hangu-Chirifeeni*, în *Materiale*, 7, 1961, p. 41—43.
12. *Sondajele de la Spinoasa și Erbiceni*, în *Materiale*, 8, 1962, p. 37—45 (cu Em. Zaharia).
13. *Săpăturile de la Răducăneni, reg. Iași*, în *Materiale*, 8, 1962, p. 723—731.
14. *Citeva observații în legătură cu căldările de lut descoperite la Răducăneni-Iași*, în *SCIV*, 14, 1963, 1, p. 197—205.
15. *Obiecte de podoabă din tezaurul feudal timpuriu descoperit la Ofcleni-Huși* în *ArhMold*, 2—3, 1964, p. 343—361.

16. I. Méri, *Préhistoire de Băckhöfen aus Régierungszeit des Hauses Árpád (10.-13. Jh.)*; *Archéologiai Értésítő*, 00, 1963, în: *Revista de referate și recenzii*, 6, 1964, p. 343-345 (recenzie).
17. *Le haut féodalisme sur le territoire de la Moldavie à la lumière des données archéologiques*, în *Dacia*, N.S., 9, 1965, p. 325-335.
18. *Importanța materialului arheologic pentru întregirea cunoștințelor de istoria României*, în *Revista învățământului superior*, 12, 1965, p. 54-57 (cu C. Botez).
19. *Cercetări arheologice în așezarea prefeudală de la Lozna-Dorohoi*, în *ArhMold*, 4, 1966, p. 279-291 (cu I. Mitrea).
20. *Contributions archéologiques concernant la culture matérielle slave du début sur le territoire comprise entre les Carpates Orientaux et le Pruth*, în *Atti de VI Congresso Internazionale dello Scienze Preistoriche e Protoistoriche - Roma, 1962*, III, Firenze, 1966, p. 167-172.
21. *Cercetări arheologice în Podișul Sucevei*, în *ArhMold*, 5, 1967, p. 309-325 (cu I. Ioniță).
22. *Descoperirile arheologice de la Șendreni-Galați*, în *Danubius*, I, Galați, 1967, p. 129-135.
23. *Cercetările arheologice de la Măntoiaia-Costișa și contribuția lor la cunoașterea culturii materiale locale din sec. V-VI din Moldova*, în *Carpica*, 1, Bacău, 1968, p. 233-247 (cu V. Căpitanu și T. Mitrea).
24. *Contribuții la cunoașterea culturii Dridu pe teritoriul Moldovei*, în *SCIV*, 19, 1968, 2, p. 227-278.
25. *Regiunile răsăritene ale României în secolele VI-VII e.n.*, în *MémAntiq*, 1, Piatra Neamț, 1969, p. 181-206.
26. *Unele probleme privind evoluția culturii materiale din Moldova în secolele VI-XI e.n.*, în *Carpica*, 2, 1969, p. 253-307.
27. *Descoperirile arheologice de la Oituz-Bacău*, în *Carpica*, 2, 1969, p. 309-324 (cu C. Buzdugan și I. Mitrea).
28. *Cercetări arheologice la Lunca-Dorohoi*, în *ArhMold*, 6, 1969, p. 187-212 (cu E. Neamțu și V. Spinei).
29. *Șantierul arheologic Suceava*, în *Materiale*, 9, 1970, p. 375-382.
30. *Săpăturile arheologice de la Codreni-Vaslui*, în *Materiale*, 9, 1970, p. 325-328.
31. *Noi date referitoare la Tîrgul medieval Baia*, în *Materiale*, 9, 1970, p. 353-365 (cu E. Zaharia).
32. *Elemente și influențe bizantine în Moldova în secolele VI-XI e.n.*, în *SCIV*, 21, 1970, 1, p. 97-128.
33. *Descoperiri din secolele VI-VII e.n. la Iași-Crucea lui Ferent'*, în *CercetIst*, 2, Iași, 1971, p. 119-128.
34. *La population autochtone dans la région Est-Carpatique de la Roumanie, pendant les Ve-Xe siècles de n.è.*, în *Actes du VIIe Congrès International des sciences préhistoriques et protohistoriques*, 2, Praga, 1971, p. 1117-1120.
35. *Les principaux résultats des fouilles archéologiques de Fundu Herșii (Roumanie, dép. de Botoșani)*, în *Arheologia Polska*, 16, 1971, p. 363-383 (cu M. Petrescu-Dimbovița și V. Spinei).
36. N. Zaharia, M. Petrescu-Dimbovița, Em. Zaharia, *Așezări din Moldova de la paleolitic pînă în secolul al XVIII-lea*, București, 1970, în *AIIAI*, 8, 1971, p. 436-438 (recenzie).
37. *Memoria Antiquitatis, I, Piatra Neamț, 1970*, 438 p., în *AIIAI*, 8, 1971, p. 498-500 (recenzie).
38. *La pénétration des Slaves dans les régions du S-E de l'Europe d'après les données archéologiques des régions orientales de la Roumanie*, în *Balceno-Slavica*, 1, Prilep, 1972, p. 29-42.
39. *Contribuții privind pătrunderea și stabilirea slavilor în teritoriile extra-carpătice ale României*, în *Carpica*, 5, 1972, p. 105-114.
40. *Sesiunea științifică „Noi descoperiri din perioada formării poporului român”, Iași, 1969*, în *ArhMold*, 7, 1972, p. 399-401.
41. *Aparținența etnică a culturii Dridu*, în *CercetIst*, 4, 1973, p. 127-142.
42. *Les plus anciens slaves dans l'est de la Roumanie*, în *Berichte über den II. Internationalen Kongress für slawische Archäologie*, 3, Berlin, 1973, p. 201-211.
43. *Descoperiri arheologice în Moldova referitoare la agricultura din secolele VI-XI e.n.*, în *Terra Nostra*, 3, 1973, p. 223-232.
44. W. Svoboda, *O charakterze państwa bułgarskiego di polowi IX w.w. swielle sostunkow z sasiednimi plenionami slowanskimi*, *Slavia Antiqua*, 18, 1973, în *AIIAI*, 10, 1973, p. 486-487 (recenzie).
45. *Călătorie de documentare științifică în URSS*, în *AIIAI*, 10, 1973, p. 652-653.
46. *Cele mai vechi urme creștine din Moldova*, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 50, 1974, 7-8, p. 561-573.
47. *Principalele rezultate ale săpăturilor arheologice din horodiștea de la Fundu-Herșii-Botoșani*, în *Din trecutul județului Botoșani*, I, Botoșani, 1974, p. 79-100 (cu M. Petrescu-Dimbovița și V. Spinei).
48. *Descoperiri arheologice din secolele VI-XI e.n. din județul Botoșani*, în *Din trecutul județului Botoșani*, I, 1974, p. 101-114.
49. *Cîteva precizări în legătură cu o prelungă contribuție științifică*, în *AIIAI*, 11, 1974, p. 305-308.
50. *Regiunile est-carpătice ale României în veacurile V-XI*, București, 1974, 24 p.
51. *Obiecte de cult din secolele XII-XIII pe teritoriul Moldovei*, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 51, 1975, 1-2, p. 74-93.
52. *Natives and Slavs in the East-Carpathian regions of Romania in the 6th-10th centuries*, în *Relations between the autochthonous population and the migratory population on the territory of Romania*, București, 1975, p. 155-170.
53. *Some problems concerning the history of Moldavia from the 10th until the 14th Centuries*, în *Relations between the autochthonous population and the migratory population on the territory of Romania*, București, 1975, p. 299-312 (cu M. Petrescu-Dimbovița și V. Spinei).
54. *Dicționar de istorie veche a României*, București, 1976, p. 99, 182, 289-290, 334-335, 340-341, 385, 498, 500, 549-550, 559.
55. *Teritoriul est-carpatic în veacurile V-XI e.n.: Contribuții arheologice și istorice la problema formării poporului român*, Iași, 1978, 232 p.
56. *Les établissements fortifiés des régions est-carpatiques de la Roumanie aux VIIIe-XIe siècles de notre ère*, în *SlovArch*, 16, 1978, 1, p. 69-71.
57. *Așezările întărite din regiunile est-carpătice ale României în secolele VIII-XI e.n.*, în *Hierasus*, Botoșani, 10, 1978, p. 197-215.
58. *Săpăturile arheologice de la Drăgești-Vaslui*, în *Materiale*, Oradea, 1979, p. 285-288 (cu G. Coman și R. Alaiba).
59. *Les slaves des régions Est-Carpatiques de la Roumanie durant les VIe-IXe siècles*, în *Rapports du IIIe Congrès International d'archéologie slave*, I, Bratislava, 1979, p. 817-831.
60. *Unele considerații privind încheierea procesului de formare a poporului român*, în *ArhMold*, 9, 1980, p. 75-84.
61. *The East Carpathian Area of Romania in the V-XI Centuries A.D.*, în *BAR, International Series*, 81, Oxford, 1980, 128 p.+64 pl.
62. *Populația autohtonă în regiunile est-carpătice în secolele V-VII e.n.*, în *Studii și comunicări*, I, Focșani, 1980, p. 61-69.
63. *Probleme actuale ale etnogenezei poporului român*, în *AIIAI*, 17, 1980, p. 105-115.
64. *Profesorul Nicolae Zaharia la 80 de ani*, în *AIIAI*, 17, 1980, p. 885-887.

65. *Cercetări în așezarea din secolele VII—VIII e.n. de la Lozna-Străleni*, în *Materiale*, Tulcea, 1980, p. 455—461.
66. *Săpăturile arheologice de la Drăgești-Vaslui*, în *Materiale*, Tulcea, 1980, p. 462—467 (cu G. Coman și R. Alaiba).
67. *Tezaurul de la Răducănești-Iași*, în *SCIYA*, 31, 1980, 3, p. 403—423.
68. *Romanitatea carpato-dunăreană și Bizanțul în veacurile V—XI e.n.*, Iași, 1981, 121 p. + 26 pl.
69. *Profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița la 65 de ani*, în *AIIAI*, 18, 1981, p. 859—861.
70. *Profesorul Ghenuță Coman*, în *AIIAI*, 18, 1981, p. 869—870.
71. *Cîteva precizări cu privire la perioada secolelor VIII—XI e.n. pe teritoriul României*, în *AIIAI*, 19, 1982, p. 255—264.
72. *Moldavia during the Second Half of the First Millennium*, în *Romania, pages of History*, 7, București, 1982, 4, p. 35—45.
73. *Date noi privind agricultura la est de Carpați în secolele IV—XI e.n.*, în *Omagiul prof. C. Cihodaru*, Iași, 1983, p. 16—24.
74. *Principalele rezultate ale cercetărilor arheologice de la Lozna-Străleni, jud. Botoșani*, în *Materiale*, București, 1983, p. 452—455.
75. *Săpăturile arheologice de la Drăgești-Vaslui*, în *Materiale*, București, 1983, p. 456—463 (cu G. Coman).
76. *Săpăturile arheologice de la Gura-Idrici-Vaslui*, în *Materiale*, București, 1983, p. 464—469 (cu R. Alaiba).
77. *Un cnezat românesc la est de Carpați în secolele IX—XI e.n.*, în *AIIAI*, 20, 1983, p. 81—87.
78. *Masa rotundă „Orașe și populații din Illyricum-ul protobizantin în secolele VI—VII e.n.”*, Roma, mai 1982, în *AIIAI*, 20, 1983, p. 610—612.
79. *Continuitatea autohtonilor în regiunile de sud ale Moldovei în secolele IV—XI e.n.*, în *Spiritualitate și istorie la întorsura Carpaților*, 1, Buzău, 1983, p. 104—113.
80. *Conceptul de cultură Costișa-Botoșana. Considerații privind continuitatea populației autohtone la est de Carpați în secolele V—VII e.n.*, în *SAA*, 1, Iași, 1983, p. 215—227.
81. *Contribuția cercetărilor arheologice de la est de Carpați privind problema etnogenezei românești*, în *AMM*, 2—3, Vaslui, 1984, p. 99—109.
82. *Civilizația romanică la est de Carpați în secolele V—VII e.n. Așezarea de la Botoșana-Succava*, București, 1984, 132 p.
83. *Continuitatea populației autohtone la est de Carpați. Așezările din secolele VI—XI e.n. de la Dodești-Vaslui*, Iași, 1984, 152 p.
84. *Origines et voies de pénétration des Slaves au Sud du Bas Danube (VIe—VIIe siècles)*, în *Villes et peuplement dans l'Illyricum Protobyzantine*, Roma, 1984, p. 63—84.
85. *Novye dannye o slanzjanskach v Karpato-Dunajskich oblastjach v VI—VII vv n.e.*, în *Interaktionen der Mitteleuropäischen Slaven und andere Etnika im 6.—10. Jahrhundert*, Nitra, 1984, p. 261—266.
86. *Autohtoni și migratori la est de Carpați în secolele VI—X e.n.*, în *ArhMold*, 10, 1985, p. 50—73.
87. E. Neamțu, V. Neamțu, St. Cheplea, *Orașul medieval Baia în secolele XIV—XVIII. Cercetările din anii 1967—1977*, Iași, 1980, în *ArhMold*, 10, 1985, p. 123—126 (recenzie).
88. *Cercetătoarea Eugenia Neamțu*, în *ArhMold*, 10, 1985, p. 129—131.
89. *Legături economice între regiunile de la răsărit de Carpați și Orientul Arab în secolele IX—XI e.n.*, în *AIIAI*, 20, 1985, 1, p. 263—269.
90. *Profesorul dr. doc. M. Petrescu-Dîmbovița la a 70-a aniversare*, în *Universitatea „A.I. Cuza” Iași*, ianuarie-iunie 1985, p. 33—35.
91. *Carpatho-Danubian Romanity and Byzantium*, în *Romania, pages of History*, 4, 1985, p. 61—72.
92. *Profesorul Nicolae Zaharia (1899—1984)*, în *AIIAI*, 21, 1985, p. 1007—1008.
93. *Regiunile est-carpătice și Bizanțul în secolele V—XI e.n.*, în *România în istoria universală*, 1, Iași, 1986, p. 7—14.
94. V. Spinei, *Realități etnice și politice în Moldova Meridională în secolele X—XIII. Români și turanici*, Iași, 1985, în *AIIAI*, 23, 1986, 2, p. 952—954 (recenzie).
95. *Sources archéologiques concernant la période des Ve—XIe siècles n.è. dans l'espace carpato-danubienne*, în *Actes du XVIe Congrès International des sciences historiques, Stuttgart 1985*, III, Stuttgart, 1986, p. 420—421.
96. *Așezarea feudală timpurie de la Epureni-Vaslui*, în *ArhMold*, 11, 1987, p. 141—168.
97. *Al V-lea Congres internațional de arheologie slavă-Kiev, sept. 1985*, în *ArhMold*, 11, 1987, p. 292—293.
98. *Profesorul Mircea Petrescu-Dîmbovița la 70 de ani*, în *ArhMold*, 11, 1987, p. 301—303.
99. *Cercetătorul Adrian C. Florescu*, în *AIIAI*, 24, 1987, p. 757—760.
100. *Sisteme de fortificații medievale timpurii la est de Carpați. Așezarea de la Fundu Herții, jud. Botoșani*, Iași, 1987, 148 p. (cu M. Petrescu-Dîmbovița).
101. *O prestigioasă manifestare științifică*, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 63, 1987, 4, p. 121—123.
102. *Quelques aspects concernant les relations entre Roumains, Byzantins et Bulgares aux IXe—XIe siècles n. è.*, în *AIIAI*, 24, 1987, 2, p. 1—16.
103. *Considerații privind fibulele romano-bizantine din secolele V—VII e.n. în spațiul carpato-dunăreano-pontic*, în *ArhMold*, 12, 1988, p. 197—223.
104. *Profesorul Grigore Foit (1917—1987)*, în *ArhMold*, 12, 1988, p. 361—362.
105. *La population autochtone au Nord du Bas-Danube aus VIe—VIIe siècles n.è.*, în *România în istoria universală*, III, Iași, 1, 1988, p. 93—105.
106. *Rituri și ritualuri funerare la est de Carpați în secolele V—XI (partea I)*, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 64, 1988, 3, p. 70—82.
107. *Idem (partea a II-a)*, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 64, 1988, 5, p. 46—58.
108. *Călătorie de documentare științifică în R.F. Germania*, în *AIIAI*, 25, 1988, 1, p. 651—653.
109. N. Gudea, I. Ghiurco, *Din istoria creștinismului la români*, în *Mărturie Arheologice*, Oradea, 1987, în *Mitropolia Moldovei și Sucevei*, 65, 1989, 2, p. 118—121 (recenzie).
110. *Slavjanski kul'turnye elementy VI—IX vv n.e. v Karpato-Dunajskoi oblasti*, în *Trudy meždunarodnogo kongressa arheologo-slavistov*, 4, Kiev, 1988, p. 204—209.
111. *Eminescu și etnogeneza românească*, în *România în istoria universală*, III, Iași, 4, 1989, p. 807—821.
112. *Tradiții geto-dacice în cultura materială și viața spirituală din secolele IV—X e.n. de pe teritoriul României*, în *AMM*, 7—8 (1985—1987), Vaslui, 1989, p. 131—148.

113. *Regiunile est-carpătice ale Daciei în secolele IV—XI e.n.*, în *Symposia Thracologica*, 7, Tulcea, 1989, p. 198—212.
114. *Tradizioni daciche nella civiltà dei secoli V—X. D.C. nell'zona carpato-danubiano-pontica*, în *V Simposium Internazionale di Tracologia, Spoleto, 1987*, Roma, 1989, p. 29—32.
115. *Aspecte etno-demografice ale continuității la est de Carpați în secolele V—XI e.n.*, în *Mem. Sec. St. Academia Română*, seria IV, 1987, XII, 1990, p. 173—178.
116. *Etnogeneza românească în lumina cercetărilor arheologice*, în *Mitropolia Moldovei și Bucovinei*, 66, 1990, 1—3, p. 87—98.
117. *Societatea est-carpatică în perioada celei de a doua jumătăți a mileniului I al e.n.*, în *Tezile Conferinței Universității de stat din Chișinău, Chișinău*, 1990, p. 60—63.
118. *Tradiții gelo-dacice în rituri și ritualuri din secolele VI—IX e.n. la est de Carpați*, în *Symposia Thracologica*, 8 Satu-Mare-Carei, 1990, p. 232—234.
119. *Elements byzantins dans la civilisation du territoire carpato-danubien aux VIe—Xe siècles*, în *Résumés des communications, XVIII Congrès international des Études byzantines*, 2, Moscova, 1991, p. 1143—1149.
120. *Creștinismul la est de Carpați de la origini până în secolul al XIV-lea*, Iași, 1991, 230 p.
121. *Piese vestimentare bizantine din secolele VI—VIII în spațiul carpato-dunăreano-pontic*, în *ArchMold*, 14, 1991, p. 117—138.
122. *Éléments et influences byzantins dans la civilisation des VIe—VIIe siècles après J. Chr.*, în *Études byzantines et post-byzantines*, 2, București, 1991, p. 59—72.
123. *Fibule „digitale” din secolele VI—VII în spațiul carpato-dunăreano-pontic*, în *ArchMold*, 15, 1992, p. 119—152.